

Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa warmińsko-mazurskiego w lutym 2019 r.

28.03.2019 r.
Nr 2/2019

- Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w lutym 2019 r. zwiększyło się w porównaniu z poprzednim miesiącem, jak i w porównaniu do analogicznego miesiąca ubiegłego roku.
- W końcu lutego br. liczba bezrobotnych zmalała w porównaniu z poprzednim miesiącem, zmniejszyła się również w stosunku do lutego ub.r. Stopa bezrobocia rejestrowanego była niższa niż przed miesiącem, jak i w porównaniu do analogicznego miesiąca roku ubiegłego.
- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w lutym br. zmalało w stosunku do poprzedniego miesiąca, wzrosło natomiast w porównaniu do lutego ub.r.
- Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w IV kwartale 2018 roku wzrosły w skali roku.
- W skali miesiąca i roku ceny zbóż ogółem i ziemniaków ogółem w skupie były wyższe, natomiast ceny żywca rzeźnego wołowego niższe. Ceny skupu żywca rzeźnego wieprzowego były niższe niż w analogicznym okresie poprzedniego roku, natomiast wyższe niż w ubiegłym miesiącu. Za żywiec rzeźny drobiowy i mleko producenci uzyskali wyższe ceny w skupie niż w lutym 2018 r., natomiast niższe niż w styczniu 2019 r. Na targowiskach ceny zbóż były wyższe w porównaniu do analogicznego okresu poprzedniego roku. Ceny targowiskowe ziemniaków jadalnych były wyższe zarówno w skali miesiąca, jak i roku.
- Produkcja sprzedana przemysłu zwiększyła się w porównaniu z rokiem poprzednim. Produkcja budowlano-montażowa spadła w stosunku do ubiegłego roku.
- Liczba oddanych do użytkowania mieszkań była większa niż w lutym ub.r. Mieszkania przekazali: deweloperzy, inwestorzy indywidualni, spółdzielnie mieszkaniowe oraz budownictwo społeczne czynszowe.
- W porównaniu z lutym ub.r. wzrosła zarówno sprzedaż detaliczna jak i hurtowa.
- W 2018 r. wyniki finansowe brutto i netto przedsiębiorstw były niższe od uzyskanych rok wcześniej. Pogorszyły się również podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe.
- Nakłady inwestycyjne poniesione przez przedsiębiorstwa w 2018 r. były wyższe w porównaniu do 2017 r. Wyższa niż w 2017 r. była również wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych.

Spis treści

Rynek pracy.....	5
Wynagrodzenia.....	9
Ceny detaliczne	12
Rolnictwo	14
Przemysł i budownictwo	18
Budownictwo mieszkaniowe.....	21
Rynek wewnętrzny.....	23
Wyniki finansowe przedsiębiorstw.....	25
Nakłady inwestycyjne	27
Wybrane dane o województwie warmińsko-mazurskim.....	29

Uwagi ogólne

Prezentowane w Komunikacie dane:

- o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz o produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, produkcji budowlano-montażowej, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; dane uwzględniają zmiany organizacyjne w jednostkach objętych badaniem.
- o sektorze przedsiębiorstw, dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (*head offices*); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.
- o cenach detalicznych dotyczą towarów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług, które pochodzą z notowań cen prowadzonych przez ankieterów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen; ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu.
- o skupie produktów rolnych obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT.
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw oraz nakładach inwestycyjnych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2015 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007.

Polska klasyfikacja działalności 2007 (PKD 2007)

Skrót	Pełna nazwa
Sekcje	
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych.
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
handel; naprawa pojazdów samochodowych	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
zakwaterowanie i gastronomia	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
obsługa rynku nieruchomości	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
administrowanie i działalność wspierająca	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
Działy	
produkcja skór i wyrobów skórzanych	produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	produkcja wyrobów z drewna, oraz korka z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
produkcja wyrobów z metali	produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
produkcja maszyn i urządzeń	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
budowa budynków	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

Objaśnienia znaków umownych

Kreska (-)	Zjawisko nie wystąpiło.
Kropka (.)	Zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak (x)	Wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak (*)	Oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.
Znak (Δ)	Oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.

Dane charakteryzujące województwo warmińsko-mazurskie można również znaleźć w publikacjach statystycznych wydawanych przez US w Olsztynie oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła.

Rynek pracy

W lutym br. w porównaniu do analogicznego miesiąca ub.r. zaobserwowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw przy jednoczesnym spadku liczby bezrobotnych i stopy bezrobocia rejestrowanego.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w lutym br. ukształtowało się na poziomie 148,2 tys. osób, tj. o 0,9% wyższym niż przed rokiem (w lutym ub.r. – wzrost o 2,6%).

W porównaniu do lutego ub.r. zatrudnienie wzrosło m.in. w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 36,3%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 11,8%), informacji i komunikacji (o 3,5%), przemyśle oraz transporcie i gospodarce magazynowej (po 1,1%). Spadek wystąpił m.in. w administrowaniu i działalności wspierającej (o 9,0%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 3,9%).

Tablica 1. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw

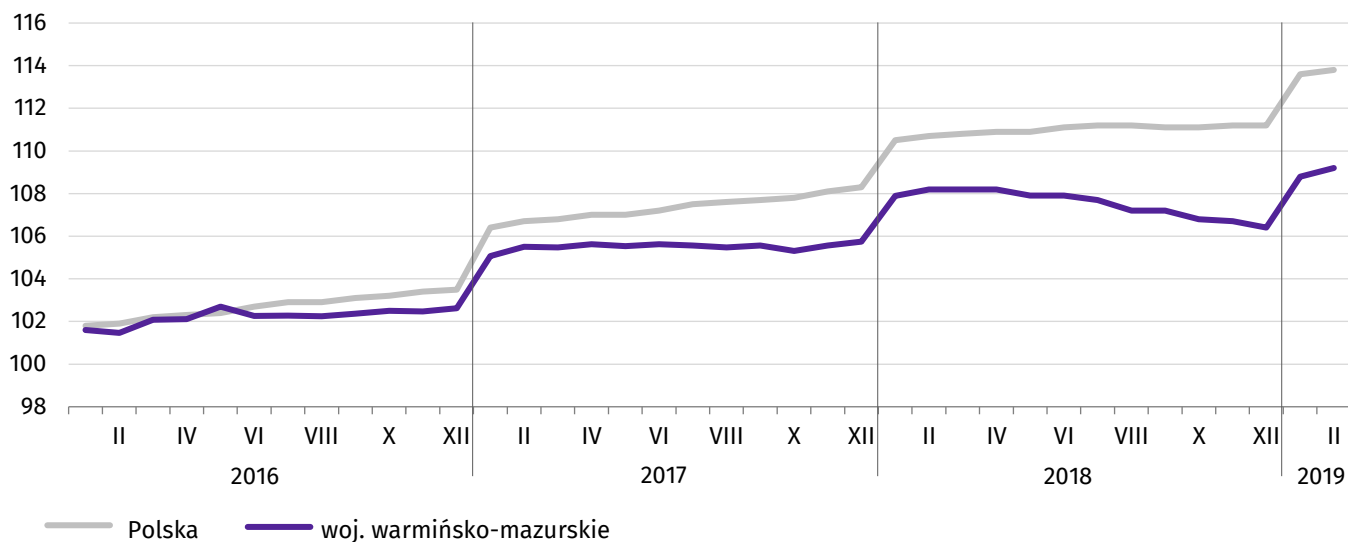
Wyszczególnienie	II 2019		I–II 2019	
	w tys.	II 2018=100	w tys.	I–II 2018 = 100
Ogółem	148,2	100,9	147,9	100,8
w tym:				
Przemysł	88,0	101,1	87,8	101,1
w tym przetwórstwo przemysłowe	80,3	100,8	80,0	100,9
Budownictwo	10,9	100,4	10,9	99,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	21,0	99,5	21,0	100,1
Transport i gospodarka magazynowa	6,6	101,1	6,6	101,2
Zakwaterowanie i gastronomia	3,4	111,8	3,4	111,8
Informacja i komunikacja	1,1	103,5	1,1	104,7
Obsługa rynku nieruchomości	2,3	96,1	2,3	96,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	2,8	136,3	2,7	134,1
Administrowanie i działalność wspierająca	6,0	91,0	6,0	90,6

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W porównaniu do stycznia 2019 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw zwiększyło się. Wzrost nastąpił m.in. w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 3,3%), obsłudze rynku nieruchomości (o 0,6%) oraz przetwórstwie przemysłowym (o 0,5%). Spadek wystąpił natomiast w administrowaniu i działalności wspierającej (o 1,3%), budownictwie (o 0,7%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 0,4%).

W okresie styczeń–luty 2019 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 147,9 tys. osób i wzrosło w porównaniu do analogicznego okresu 2018 r. (o 0,8%). W skali roku wzrosło zatrudnienie m.in. w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 34,1%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 11,8%), informacji i komunikacji (o 4,7%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 1,2%), spadło natomiast w administrowaniu i działalności wspierającej (o 9,4%), obłudze rynku nieruchomości (o 3,6%) oraz budownictwie (o 0,5%).

Wykres 1. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw
(przeciętna miesięczna 2015 = 100)

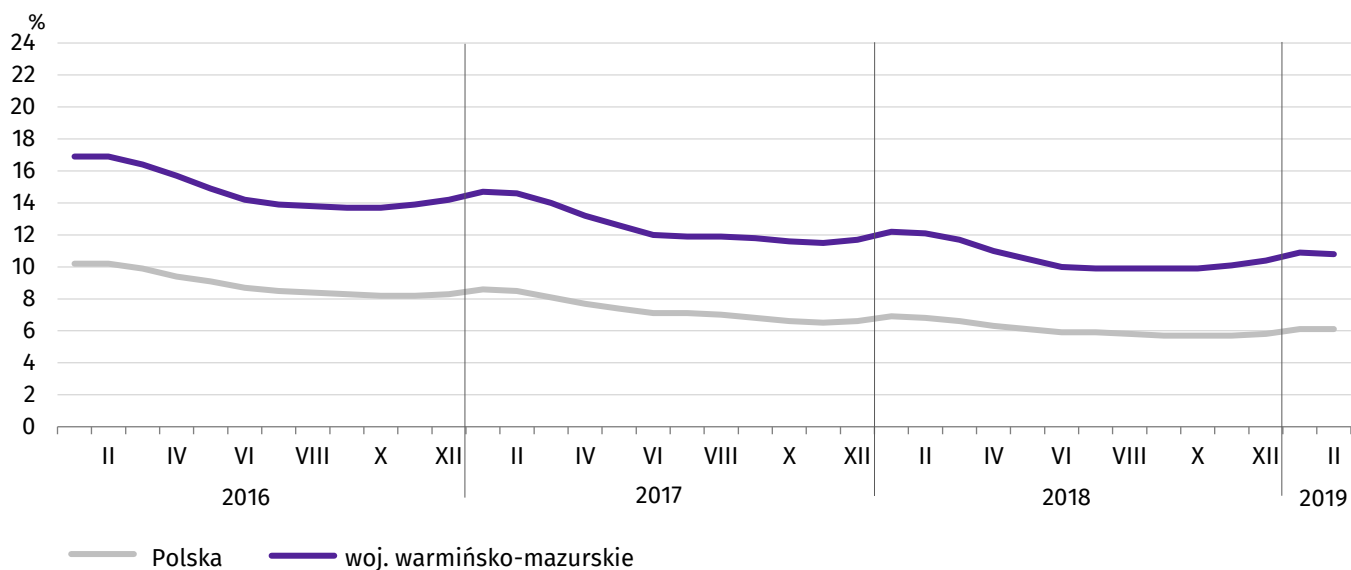

W końcu lutego br. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy wyniosła 56,4 tys. osób i była niższa o 0,2 tys. osób (tj. o 0,3%) niż w poprzednim miesiącu i niższa o 6,8 tys. osób (tj. o 10,8%) niż w lutym ub.r. Kobiety stanowiły 55,9% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (przed rokiem 54,9%).

Tablica 2. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia

Wyszczególnienie	II 2018	2019	
		I	II
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca) w tys.	63,2	56,5	56,4
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	7,4	9,3	6,7
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	7,8	5,9	6,9
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w %	12,1	10,9	10,8

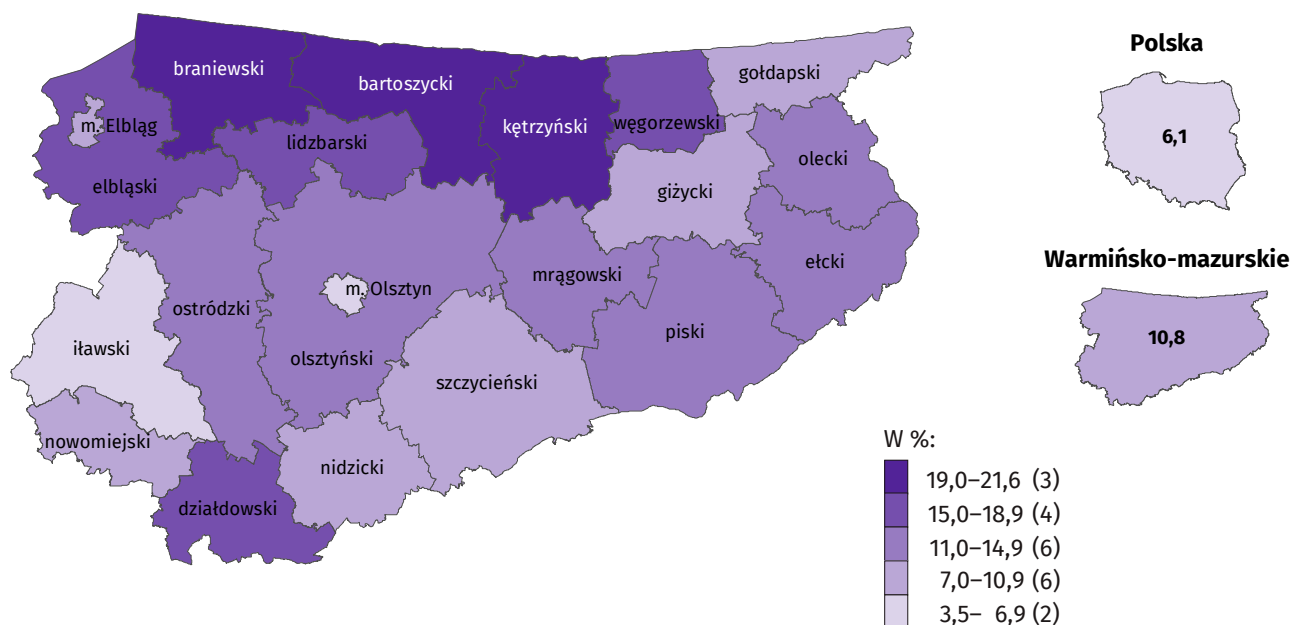
Wykres 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego
Stan w końcu miesiąca

W lutym 2019 r. **stopa bezrobocia rejestrowanego** ukształtowała się na poziomie 10,8% i była niższa o 0,1 p. proc. niż przed miesiącem oraz o 1,3 p. proc. niższa w porównaniu do lutego ub.r. Stopa bezrobocia w województwie była nadal najwyższa w kraju.

Do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia należały: braniewski (21,6%, wobec 22,7% w lutym ub.r.), kętrzyński (19,3%, wobec odpowiednio 20,1%) i bartoszycki (19,0%, wobec odpowiednio 21,0%), a o najniższej – Olsztyn (3,5%, wobec odpowiednio 4,5%).

Mapa 1. Stopa bezrobocia rejestrowanego według powiatów w 2019 r.
Stan w końcu lutego

W nawiasach podano liczbę powiatów.

W lutym 2019 r. w urzędach pracy **zarejestrowano** 6,7 tys. osób bezrobotnych, tj. o 27,7% mniej niż przed miesiącem i o 8,7% mniej niż przed rokiem. Udział osób rejestrujących się po raz kolejny w liczbie osób nowo zarejestrowanych ogółem był wyższy niż przed rokiem o 0,3 p. proc. (85,5%). Zmniejszył się natomiast udział osób dotychczas niepracujących (o 1,2 p. proc. do 10,7%).

Stopa napływu bezrobotnych do urzędów pracy (tj. stosunek nowo zarejestrowanych do liczby aktywnych zawodowo) wyniosła 1,3.

W lutym br. z ewidencji bezrobotnych **wyrejestrowano** 6,9 tys. osób, tj. więcej o 16,1% niż w styczniu 2019 r. i o 11,4% mniej niż przed rokiem. Z tytułu podjęcia pracy (główniej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 3,2 tys. osób (przed rokiem 3,8 tys.). Udział tej kategorii osób w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zmniejszył się w porównaniu do lutego 2018 r. (z 48,9% do 47,0%). Zmniejszył się również odsetek osób, które rozpoczęły szkolenie lub staż u pracodawcy (o 0,3 p. proc. do 8,6%) oraz osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 0,2 p. proc. do 16,9%). Zwiększył się natomiast odsetek osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu osoby bezrobotnej (o 3,4 p. proc. do 9,9%).

W końcu lutego br. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 45,5 tys. bezrobotnych, a ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem w porównaniu z rokiem ubiegłym zmniejszył się (o 1,4 p. proc. do 80,8%).

Bezrobotni będący **w szczególnej sytuacji na rynku pracy** w końcu lutego br. stanowili 83,8% ogółu bezrobotnych (przed rokiem 85,1%). Do bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaliczane są m.in. osoby długotrwale bezrobotne, których udział w liczbie zarejestrowanych ogółem zmniejszył się w skali roku (o 3,5 p. proc. odpowiednio do 50,0%). Również odsetek osób bezrobotnych do 25 roku życia był niższy niż przed rokiem (o 0,1 p. proc. do 12,9%). Zwiększył się natomiast udział osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (o 0,9 p. proc. do 20,9%). Udział osób powyżej 50 roku życia oraz osób niepełnosprawnych pozostał na poziomie sprzed roku (odpowiednio 28,2% i 6,7%).

W porównaniu do lutego ub.r. zmalała liczba osób długotrwale bezrobotnych (o 16,7%), osób do 25 roku życia (o 12,1%), osób po 50 roku życia (o 10,6%), niepełnosprawnych (o 10,5%) oraz osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (o 6,7%).

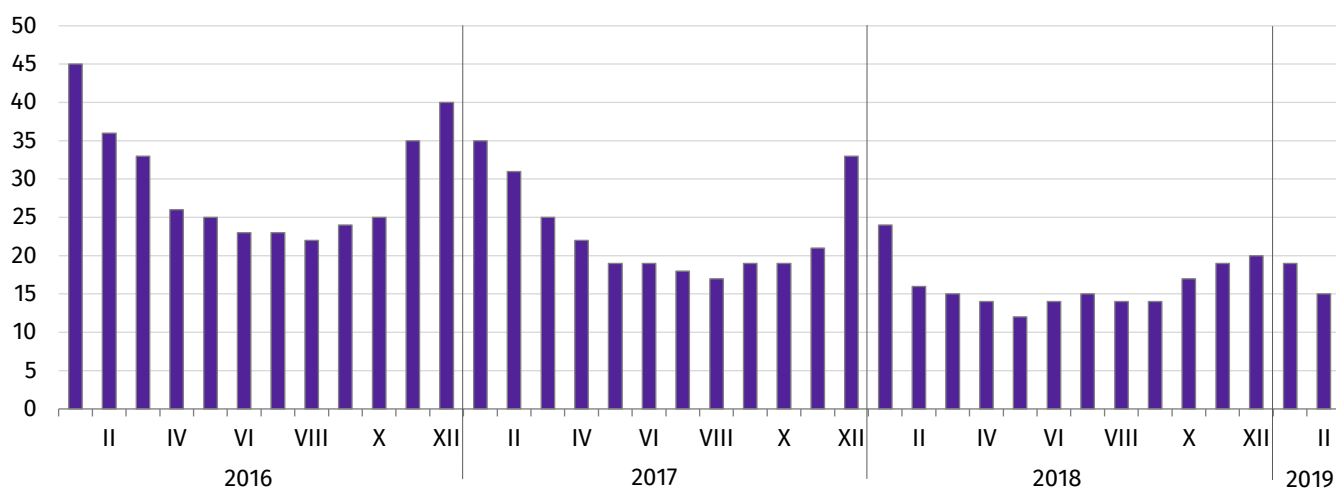
Tablica 3. Wybrane kategorie bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Wyszczególnienie	II 2018	2019	
		I	II
	w % ogółem		
Do 30 roku życia	26,8	26,9	26,6
w tym do 25 roku życia	13,0	13,1	12,9
Długotrwale ^a	53,5	50,5	50,0
Powyżej 50 roku życia	28,2	28,1	28,2
Posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	20,0	21,0	20,9
Niepełnosprawni	6,7	6,7	6,7

a Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

W lutym br. do urzędów pracy zgłoszono 4,9 tys. ofert zatrudnienia, tj. o 0,8 tys. ofert więcej niż przed miesiącem i o 1,0 tys. ofert mniej niż przed rokiem. W końcu miesiąca na 1 ofertę pracy przypadało 15 bezrobotnych (przed miesiącem 19, przed rokiem 16).

Wykres 3. Bezrobotni na 1 ofertę pracy
Stan w końcu miesiąca

Z danych urzędów pracy wynika, że na koniec lutego br. w województwie pięć zakładów pracy zapowiedziało zwolnienie w najbliższym czasie 232 pracowników (przed rokiem nie było zapowiedzianych zwolnień).

Wynagrodzenia

W lutym br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 3 894,27 zł i było o 6,3% wyższe niż w analogicznym okresie ub.r. (przed rokiem wzrost o 5,9%).

W porównaniu do lutego ub.r. wzrost przeciętnych wynagrodzeń odnotowano m.in. w sekcji administrowanie i działalności wspierająca (o 9,0%), przetwórstwo przemysłowe (o 7,3%), budownictwo (o 6,7%), obsługa rynku nieruchomości (o 6,2%), handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 6,0%) oraz informacja i komunikacji (o 5,0%). Spadek wystąpił m.in. w sekcji działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 7,7%).

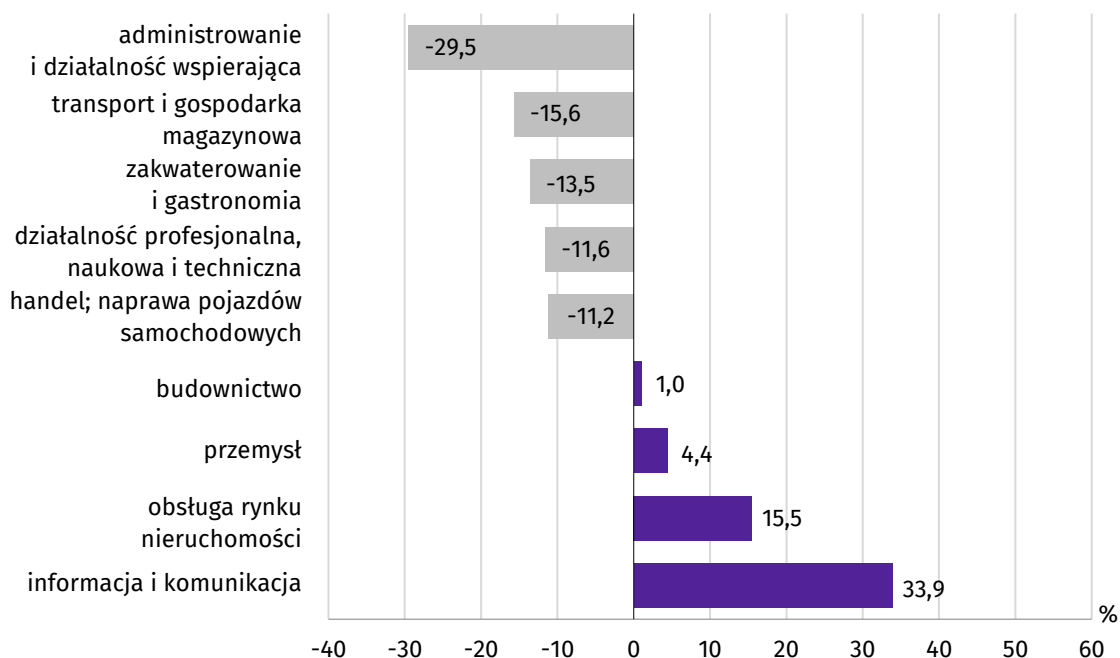
Tablica 4. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw

Wyszczególnienie	II 2019		I-II 2019	
	w tys.	II 2018 = 100	w tys.	I-II 2018 = 100
Ogółem	3 894,27	106,3	3 993,78	106,1
w tym:				
Przemysł	4 066,91	107,1	4 223,53	107,1
w tym przetwórstwo przemysłowe	4 068,98	107,3	4 234,53	107,2
Budownictwo	3 932,73	106,7	3 949,72	106,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	3 457,61	106,0	3 460,04	105,5
Transport i gospodarka magazynowa	3 287,47	101,9	3 304,81	103,2
Zakwaterowanie i gastronomia	3 370,28	104,7	3 374,90	105,6
Informacja i komunikacja	5 215,28	105,0	5 167,77	104,4
Obsługa rynku nieruchomości	4 499,56	106,2	4 509,44	105,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	3 443,73	92,3	3 487,07	93,2
Administrowanie i działalność wspierająca	2 744,50	109,0	2 721,54	106,9

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W porównaniu do stycznia 2019 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenia zmniejszyły się. Spadek wystąpił m.in. w przetwórstwie przemysłowym (o 7,3%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 2,9%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 2,4%). Wzrost natomiast wystąpił m.in. w informacji i komunikacji (o 1,8%) oraz administrowaniu i działalności wspierającej (o 1,6%).

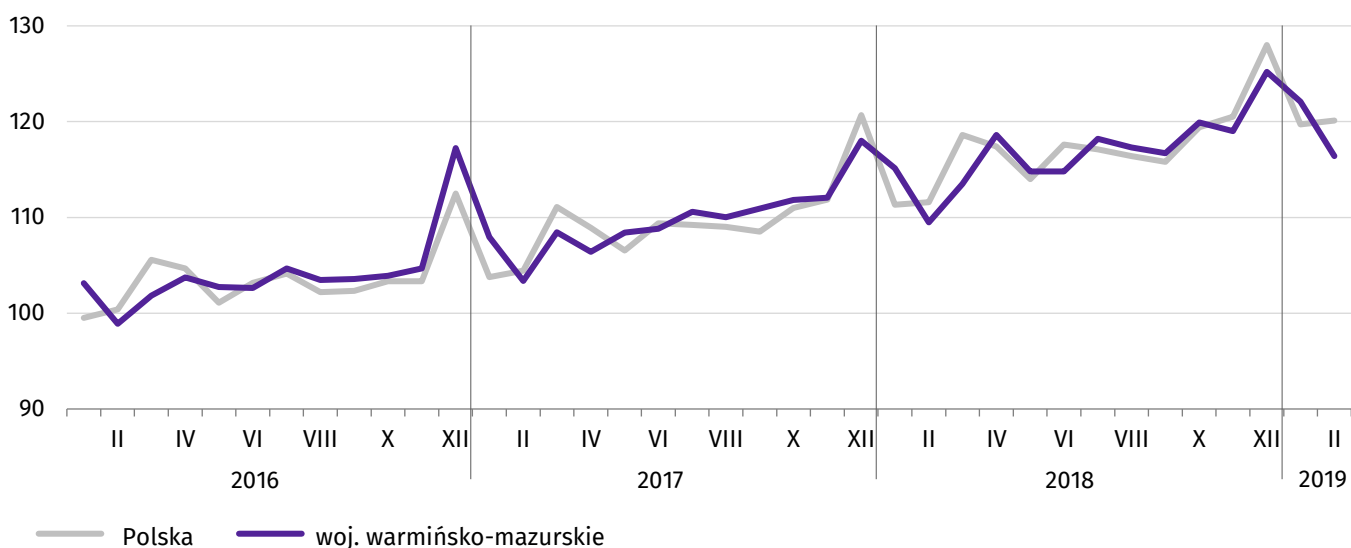
Wykres 4. Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w wybranych sekcjach PKD od przeciętnego wynagrodzenia w województwie w lutym 2019 r.

W lutym br. wyższe wynagrodzenia w odniesieniu do przeciętnego w sektorze przedsiębiorstw otrzymali zatrudnieni m.in. w informacji i komunikacji (o 33,9%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 15,5%).

W okresie styczeń–luty 2019 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 3 993,78 zł, tj. o 6,1% wyższym od notowanego w analogicznym okresie 2018 r. W skali roku najbardziej wzrosły wynagrodzenia m.in. w przetwórstwie przemysłowym (o 7,2%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 6,9%), budownictwie (o 6,2%), zakwaterowaniu i gastronomii i obsłudze rynku nieruchomości (po 5,6%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 5,5%).

Wykres 5. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw (przeciętna miesięczna 2015 = 100)

CENY DETALICZNE

W IV kwartale 2018 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie warmińsko-mazurskim wzrosły (o 1,3%, w ubiegłym roku o 1,8%). Najbardziej wzrosły ceny w grupie transport (o 4,9%), ceny związane z mieszkaniem i edukacją (po 2,7%) oraz zdrowiem (o 2,1%). W grupach: odzież i obuwie oraz rekreacja i kultura odnotowano spadek cen (odpowiednio o 3,6% i 0,4%).

Tempo wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku było nieznacznie niższe niż w kraju (1,4%).

Tablica 5. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie warmińsko-mazurskim

Wyszczególnienie	2017		2018	
	III kw.	IV kw.	III kw.	IV kw.
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100			
Ogółem	101,5	101,8	101,8	101,3
Żywność i napoje bezalkoholowe	104,5	105,4	101,9	101,2
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,1	100,0	101,4	101,7
Odzież i obuwie	92,9	94,8	94,4	96,4
Mieszkanie	101,3	101,6	102,6	102,7
Zdrowie	100,2	100,8	101,2	102,1
Transport	99,6	99,0	107,5	104,9
Rekreacja i kultura	101,8	101,4	100,3	99,6
Edukacja	102,6	102,3	103,0	102,7

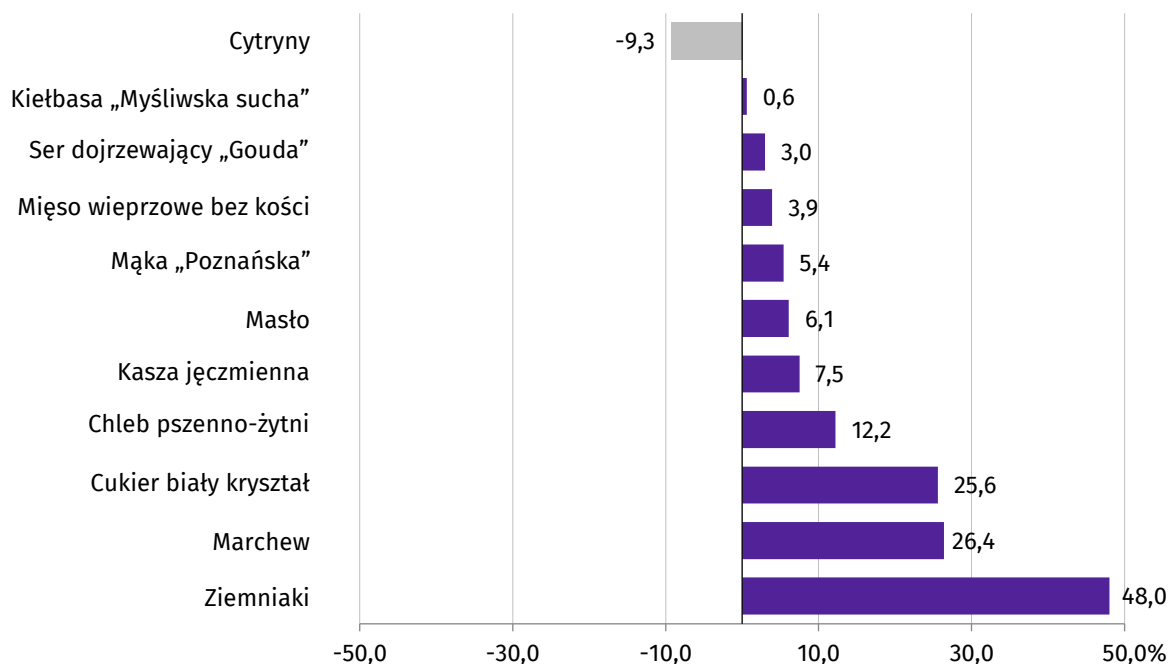
Ceny artykułów żywnościowych w lutym 2019 r. w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego wykazywały przeważnie tendencje wzrostowe. W grupie „pieczywo i produkty zbożowe”, podobnie jak w miesiącu poprzednim, zanotowano wzrost cen większości artykułów, wzrosła m.in. cena chleba pszenno-żytniego (o 12,2%), kaszy jęczmiennej (o 7,5%), mąki pszennej (o 5,4%) i bułki pszennej (o 2,4%). Obniżono cenę ryżu (o 9,4%).

Więcej niż przed rokiem konsumenci płacili za mięso wieprzowe bez kości – schab środkowy (o 3,9%), szynkę wieprzową, gotowaną (o 1,3%) i kielbasę suchą (o 0,6%). Mniej płacono za mięso wołowe bez kości, z udźca (o 8,2%) i kielbasę wędzoną (o 0,1%). Za kurczaka świeżego, patroszonego płacono więcej (o 1,3%).

W grupie „mleko i sery” wzrosła cena sera dojrzewającego (o 3,0%) i twarogowego półtłustego (o 2,5%). Mniej płacono za mleko krowie o zawartości tłuszczu 3,2%–3,5% (o 2,4%).

W grupie „oleje i pozostałe tłuszcze” wzrosła cena masła (o 6,1%) i oleju rzepakowego (o 6,0%). Zmalała cena margaryny (o 0,8%).

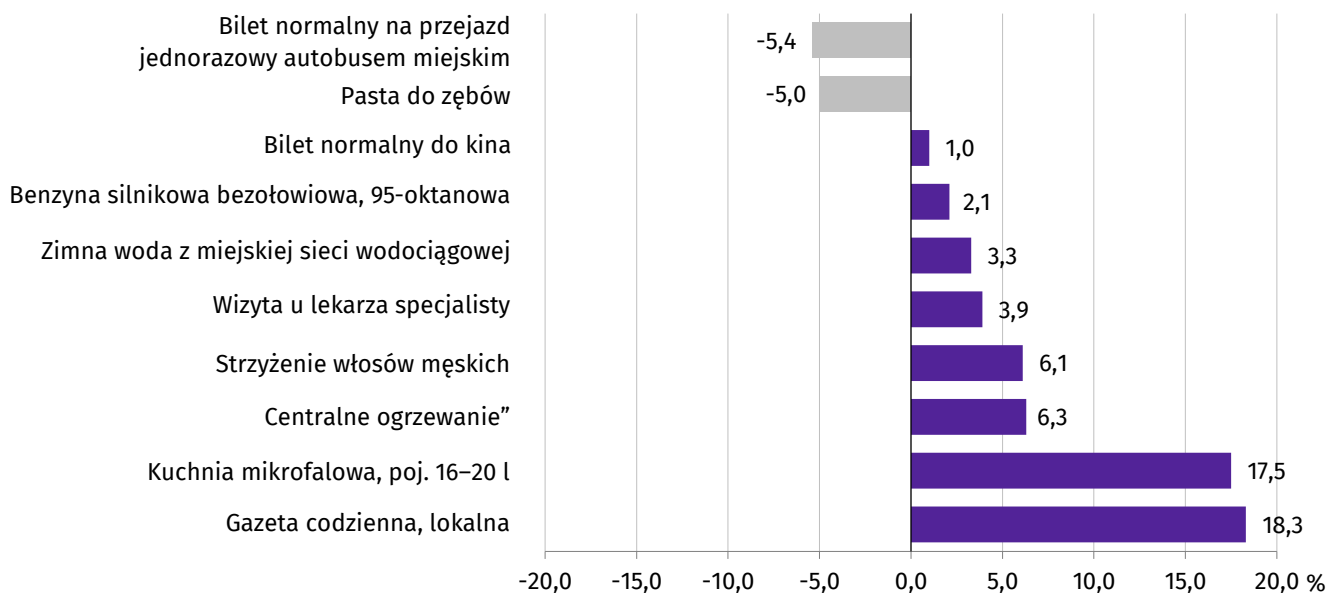
Wykres 6. Zmiany cen detalicznych wybranych artykułów żywnościowych w lutym 2019 r.
(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

W lutym br., w stosunku do analogicznego okresu ub.r., więcej płacono za cebulę (o 67,8%), ziemniaki (o 48,0%) i marchew (o 26,4%). Cena cytryn zmalała (o 9,3%).

W stosunku do roku poprzedniego wzrosła cena kawy (o 5,7%). Znacznie wzrosła cena cukru (o 25,6%).

Wykres 7. Zmiany cen detalicznych wybranych artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych w lutym 2019 r.
(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

Za przejazd taksówką osobową płacono więcej (o 3,1%), natomiast za przejazd jednorazowy autobusem miejskim mniej (o 5,4%). Cena benzyny bezołowiowej 95-oktanowej w lutym br. była wyższa o 2,1% niż w analogicznym miesiącu roku poprzedniego.

W stosunku do analogicznego okresu ub.r. w lutym br. wzrosły opłaty za wywóz nieczystości niesegregowanych (o 21,1%), podgrzanie wody (o 3,8%) i pobranie wody zimnej z sieci wodociągowej (o 3,3%).

Rolnictwo

W lutym 2019 r. przeciętne ceny zbóż ogółem w skupie były wyższe niż przed rokiem i przed miesiącem. Na targowiskach ceny zbóż były wyższe w porównaniu do lutego 2018 r. Ceny ziemniaków ogółem, żywca rzeźnego drobiowego i mleka w skupie były wyższe w ujęciu rocznym, natomiast żywca rzeźnego wołowego i wieprzowego niższe. W ujęciu miesięcznym ceny ziemniaków ogółem i żywca rzeźnego wieprzowego w skupie były wyższe, natomiast żywca rzeźnego wołowego i drobiowego oraz mleka niższe. Ceny targowiskowe ziemniaków jadalnych były wyższe w porównaniu do lutego 2018 r., jak i stycznia 2019 r.

W lutym br. średnia temperatura powietrza na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego wyniosła 2,2°C i była wyższa od średniej z lat 1971–2000 o 4,1°C, przy czym maksymalna temperatura wyniosła 11,8°C (Kętrzyn), a minimalna minus 8,1°C (Olsztyn). Średnia suma opadów atmosferycznych (27,1 mm) stanowiła 108% normy z wielolecia¹. Liczba dni z opadami w zależności od regionu wyniosła od 13 do 14.

Tablica 6. Skup zbóż^a

Wyszczególnienie	VII 2018–II 2019		II 2019		
	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w tys. t	II 2018 = 100	I 2019 = 100
Ziarno zbóż podstawowych ^b	524,7	99,0	36,3	68,2	114,3
w tym:					
pszenica	372,7	93,0	28,1	60,7	111,4
żyto	40,0	88,8	2,9	105,3	160,4

a W okresie styczeń–luty bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje: pszenicę, żyto, jęczmień, owies i pszenżyto; łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego.

W okresie lipiec 2018 r.–luty 2019 r. **skup zbóż podstawowych** (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) był mniejszy o 1,0% niż w tym samym okresie poprzedniego sezonu. Niższy był skup zarówno pszenicy (o 7,0%), jak i żyta (o 11,2%). W lutym 2019 r. dostawy zbóż do skupu były większe niż przed miesiącem – łącznie skupiono 36,3 tys. t zbóż, tj. o 14,3% więcej niż w styczniu br. W porównaniu z lutym 2018 r. odnotowano spadek podaży o 31,8%.

¹ Przeciętne wartości temperatur i opadów obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych miesięcznych wartości z dwóch stacji hydrologiczno-meteorologicznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej zlokalizowanych w Kętrzynie i Olsztynie. Od stycznia 2018 r. IMGW nie prezentuje porównania danych meteorologicznych z normą wieloletnią dla Elbląga.

Tablica 7. Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a

Wyszczególnienie	I–II 2019		II 2019		
	w tys. t	I–II 2018 = 100	w tys. t	II 2018 = 100	I 2019 = 100
Żywiec rzeźny ^b	54,6	97,5	26,7	101,8	95,4
w tym:					
bydło (bez cieląt)	1,8	91,3	0,8	81,5	79,4
trzoda chlewna	17,3	92,3	8,5	97,7	95,5
drób	35,4	100,7	17,3	105,1	96,2
Mleko ^c	136,4	104,2	64,5	104,2	89,6

a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w wadze żywej. c W milionach litrów.

Od początku br. **skup żywca rzeźnego** (w wadze żywej) był mniejszy o 2,5% niż w tym samym okresie ub.r. Odnotowano spadek skupu bydła i trzody chlewnej (odpowiednio o 8,7% i o 7,7%) oraz wzrost skupu drobiu (o 0,7%). W lutym br. producenci z województwa warmińsko-mazurskiego dostarczyli do skupu 26,7 tys. t żywca rzeźnego, tj. o 1,8% więcej niż przed rokiem, natomiast o 4,6% mniej niż przed miesiącem. Podaż drobiu wzrosła w skali roku, natomiast zmalała w skali miesiąca. Skup żywca wołowego i wieprzowego zmniejszył się zarówno w skali roku, jak i w skali miesiąca.

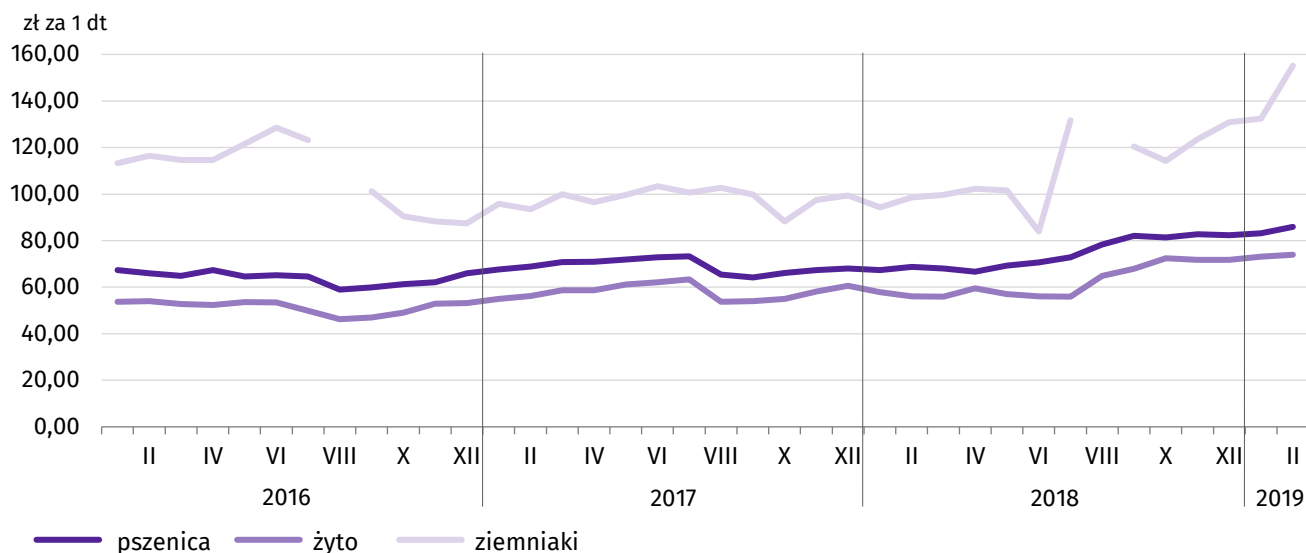
Tablica 8. Przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych

Wyszczególnienie	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach				
	II 2019			I-II 2019		II 2019			I-II 2019	
	zł	II 2018 = = 100	I 2019 = = 100	zł	I-II 2018 = = 100	zł	II 2018 = = 100	I 2019 = = 100	zł	I-II 2018 = = 100
Ziarno zbóż ^a za 1 dt:										
pszenica	85,91	125,0	103,4	84,58	123,8	100,71	124,0	x	100,71	121,6
żyto	73,94	131,9	101,1	73,63	129,4	.	x	x	.	x
Ziemniaki ^b za 1 dt	87,93	161,6	116,9	82,55	169,7	155,15	157,4	117,2	143,77	149,0
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej:										
w tym:										
bydło (bez cieląt)	6,15	94,6	95,3	6,32	96,0	.	x	x	.	x
trzoda chlewna	4,15	93,7	101,0	4,13	94,7	.	x	x	.	x
drób	5,21	116,3	97,9	5,27	115,5	.	x	x	.	x
Prosię na chów za 1 szt.	.	x	x	.	x	.	x	x	.	x
Mleko za 1 hl	142,88	102,1	95,6	146,39	101,2	.	x	x	.	x

a W skupie bez ziarna siewnego. b Na targowiskach – jadalne.

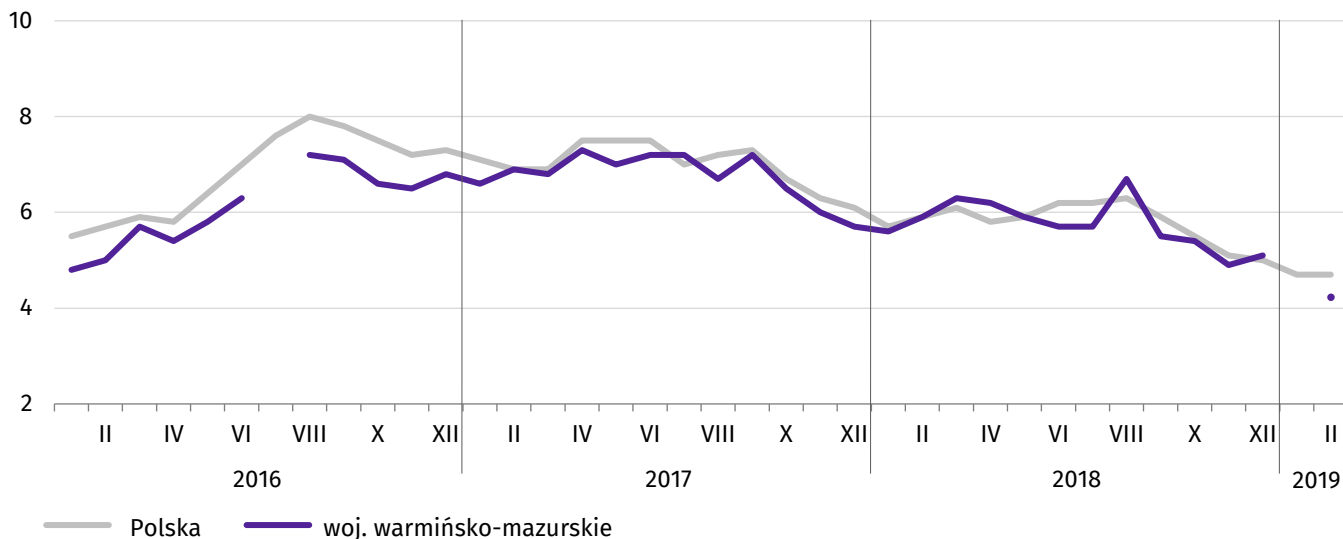
W lutym br., przy wzroście podaży, producenci z województwa warmińsko-mazurskiego uzyskiwali wyższe niż przed miesiącem ceny za dostarczoną do skupu pszenicę (o 3,4%), a także za żyto (o 1,1%). Od sierpnia 2018 r. utrzymała się tendencja wzrostowa cen skupu pszenicy i żyta w porównaniu do analogicznego miesiąca poprzedniego roku. Na targowiskach odnotowano wzrost cen pszenicy w porównaniu do lutego 2018 r. Średnia cena pszenicy była wyższa od ubiegłorocznej w skupie o 25,0% i na targowiskach o 24,0%. Średnia cena żyta w skupie była wyższa o 31,9% od ubiegłorocznej.

Wykres 8. Przeciętne ceny skupu zbóż i targowiskowe ceny ziemniaków

W lutym br. w skupie **ziemniaków** zanotowano wzrost cen tego surowca w porównaniu do poprzedniego roku i miesiąca. Średnio za 1 dt ziemniaków płacono w skupie 87,93 zł, tj. o 61,6% więcej niż w lutym 2018 r. i o 16,9% więcej niż w styczniu br. Na targowiskach przeciętna cena ziemniaków jadalnych wyniosła 155,15 zł/dt – w porównaniu do analogicznego okresu poprzedniego roku wzrosła o 57,4% i w porównaniu do poprzedniego miesiąca o 17,2%.

Wykres 9. Relacja przeciętnych cen skupu żywca wieprzowego do przeciętnych cen jęczmienia na targowiskach

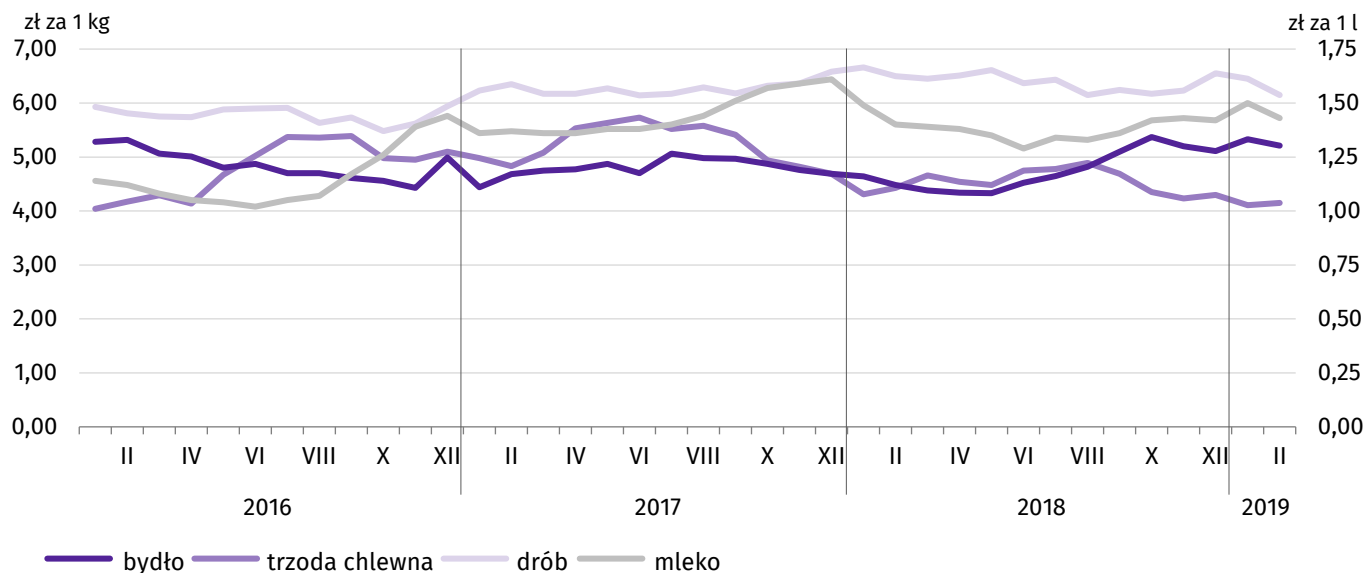

W lutym br. w skali miesiąca odnotowano wzrost cen **żywca wieprzowego** w skupie – za 1 kg tego surowca płacono 4,15 zł (wzrost o 1,0%). W ujęciu rocznym przeciętne ceny żywca wieprzowego w skupie były niższe o 6,3%.

Wzrost cen jęczmienia na targowiskach przy jednoczesnym spadku cen żywca wieprzowego w skupie, skutkowało pogorszeniem rentowności produkcji żywca wieprzowego w porównaniu z grudniem 2018 r. (w styczniu 2019 r. nie zanotowano cen jęczmienia na targowiskach). W lutym br. cena 1 kg żywca wieprzowego w skupie równoważyła wartość 4,2 kg jęczmienia na targowiskach (przed rokiem wskaźnik wyniósł 5,9).

Podaż **żywca drobiowego** w lutym 2019 r. ukształtowała się na niższym poziomie niż miesiąc temu. Przeciętna cena skupu drobiu rzeźnego (osiągając poziom 5,21 zł/kg) spadła w odniesieniu do stycznia br. o 2,1%, natomiast w porównaniu z lutym 2018 r. wzrosła o 16,3%.

Wykres 10. Przeciętne ceny skupu żywca i mleka

W lutym br. przeciętna cena skupu **żywca wołowego** (osiągając poziom 6,15 zł/kg) spadła w porównaniu z lutym 2018 r. o 5,4% i w porównaniu ze styczniem br. o 4,7%.

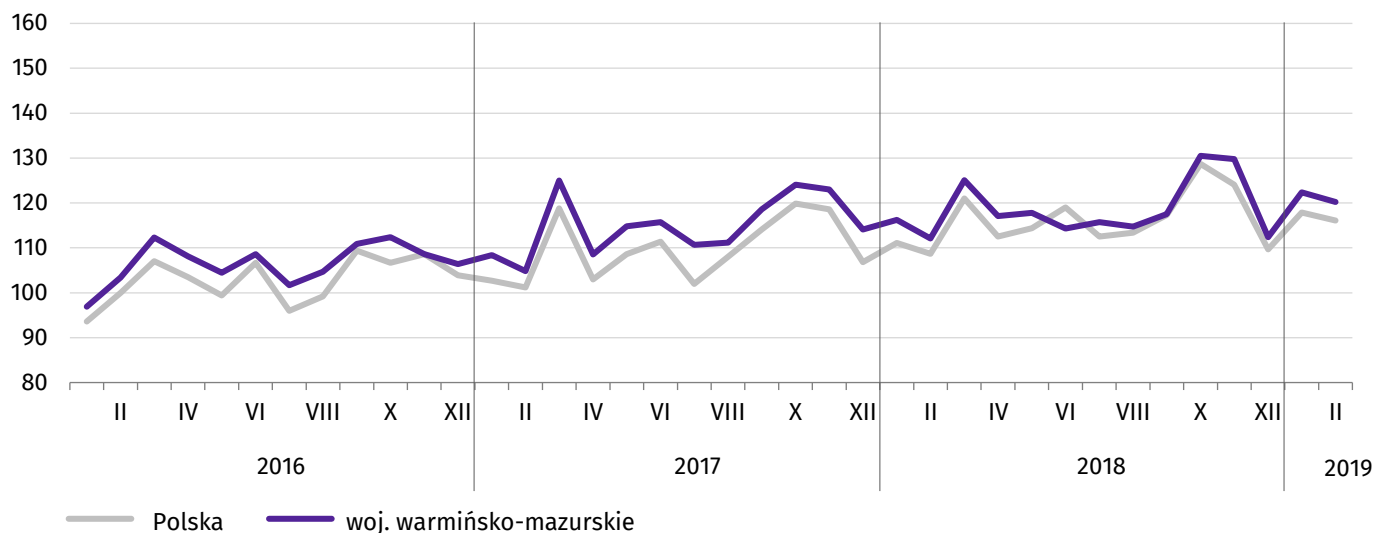
Od początku br. skup **mleka** wyniósł 136,4 mln l i był o 4,2% większy niż w analogicznym okresie 2018 r. Średnia cena tego surowca ukształtowała się na poziomie 146,39 zł za 100 l, tj. o 1,2% wyższym niż przed rokiem. W lutym br. dostawy mleka do skupu były większe w ujęciu rocznym o 4,2%, natomiast w ujęciu miesięcznym mniejsze o 10,4%. Za 100 l mleka płacono średnio 142,88 zł, tj. o 2,1% więcej w porównaniu z lutym ub.r. W ujęciu miesięcznym cena mleka spadła o 4,4%.

Przemysł i budownictwo

Produkcja sprzedana przemysłu w lutym br. osiągnęła wartość (w cenach bieżących) 2 957,3 mln zł i była (w cenach stałych) wyższa o 7,3% niż w lutym ub.r. oraz o 1,7% niższa w porównaniu z poprzednim miesiącem. Wystąpił spadek **produkcji budowlano-montażowej** – w stosunku do ub.r. o 22,3%.

W ujęciu rocznym wzrost produkcji sprzedanej odnotowano w górnictwie i wydobywaniu (o 46,9%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 15,9%) oraz przetwórstwie przemysłowym (o 7,4%). Spadek sprzedaży wystąpił w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 13,1%).

Wykres 11. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu
(przeciętna miesięczna 2015 = 100; ceny stałe)

Wyższy niż w lutym ub.r. poziom produkcji sprzedanej wystąpił w 20 (spośród 28 występujących w województwie) działach przemysłu, niższy w 8. Wzrost sprzedaży odnotowano m.in. w produkcji: wyrobów z metali (o 18,6%), wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 8,1%), mebli (o 7,8%). Wzrost sprzedaży wystąpił również w produkcji artykułów spożywczych (o 9,4%), która w lutym br. stanowiła 34,8% produkcji przemysłowej (36,9% przetwórstwa przemysłowego) województwa. Spadek sprzedaży odnotowano m.in. w produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 5,7%).

W porównaniu z miesiącem poprzednim produkcja sprzedana w przetwórstwie przemysłowym zmniejszyła się o 1,4%. Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, w lutym br. wyniosła (w cenach bieżących) 33,6 tys. zł i była (w cenach stałych) o 6,1% wyższa niż przed rokiem, przy wzroście przeciętnego zatrudnienia o 1,1% i przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 7,1%.

Tablica 9. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu

Wyszczególnienie	II 2019	I–II 2019	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
Ogółem	107,3	106,9	100,0
w tym:			
Górnictwo i wydobywanie	146,9	129,1	0,4
Przetwórstwo przemysłowe	107,4	106,8	94,3
w tym produkcja:			
artykułów spożywczych	109,4	105,7	34,8
wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	94,3	104,0	6,3
papieru i wyrobów z papieru	111,9	108,5	1,1
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	115,9	114,3	1,3
wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	108,1	106,6	3,1
wyrobów z metali	118,6	114,9	7,6
urządzeń elektrycznych	82,7	85,8	1,6
maszyn i urządzeń	116,8	109,3	2,4
pozostałego sprzętu transportowego	109,7	121,5	2,6
mebli	107,8	111,6	12,7
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	86,9	96,5	2,3
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	115,9	116,1	3,0

W okresie styczeń–luty 2019 r. produkcja sprzedana przemysłu osiągnęła wartość (w cenach bieżących) 6 001,0 mln zł i była (w cenach stałych) o 6,9% wyższa niż przed rokiem. W przetwórstwie przemysłowym produkcja sprzedana wzrosła o 6,8%. Wydajność pracy w przemyśle na 1 zatrudnionego w tym okresie wyniosła (w cenach bieżących) 68,4 tys. zł i była (w cenach stałych) o 5,7% wyższa niż przed rokiem.

Produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) w lutym br. wyniosła 214,4 mln zł. Była niższa o 9,9% niż w lutym ub.r. i o 10,6% wyższa w porównaniu ze styczniem 2019 r. W lutym br. przeciętne zatrudnienie w budownictwie było o 0,4% wyższe niż przed rokiem, przy wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 6,7%. Wydajność pracy w budownictwie, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, w lutym br. wyniosła (w cenach bieżących) 19,7 tys. zł i była (w cenach bieżących) niższa o 10,3% niż przed rokiem.

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) w lutym br. ukształtowała się na poziomie 121,3 mln zł i stanowiła 56,6% ogółu produkcji sprzedanej budownictwa. W porównaniu do miesiąca poprzedniego produkcja budowlano-montażowa spadła o 2,3%, a w stosunku do lutego ub.r. o 22,3%. W stosunku do lutego 2018 r. spadek produkcji budowlano-montażowej odnotowano w jednostkach, których podstawowym rodzajem działalności są roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków (o 33,0%) oraz dziale „budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej” (o 30,2%). W przedsiębiorstwach zajmujących się głównie robotami budowlanymi specjalistycznymi produkcja budowlano-montażowa wzrosła o 10,9%.

Tablica 10. Dynamika i struktura produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących)

Wyszczególnienie	II 2019	I–II 2019	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100		w odsetkach
Ogółem	77,7	92,3	100,0
Budowa budynków	67,0	64,6	35,6
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	69,8	120,2	28,2
Roboty budowlane specjalistyczne	110,9	121,7	36,2

W porównaniu ze styczniem 2019 r. spadek produkcji budowlano-montażowej odnotowano w działach: „roboty budowlane specjalistyczne” (o 22,6%) i „budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej” (o 12,4%). W dziale „budowa budynków” produkcja budowlano-montażowa wzrosła o 35,4%.

W okresie styczeń–luty 2019 r. produkcja sprzedana budownictwa ukształtowała się na poziomie 405,4 mln zł i była o 3,3% mniejsza niż w takim samym okresie roku ubiegłego. Wydajność pracy w budownictwie na 1 zatrudnionego w tym okresie wyniosła (w cenach bieżących) 37,2 tys. zł i była (w cenach bieżących) o 2,8% niższa niż przed rokiem. W województwie produkcja budowlano-montażowa spadła w tym czasie o 7,7%. Spadek produkcji budowlano-montażowej odnotowano w przedsiębiorstwach, których podstawowym rodzajem działalności są roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków (spadek o 35,4%). W pozostałych dwóch działach produkcja budowlano-montażowa wzrosła.

W przedsiębiorstwach zajmujących się głównie robotami budowlanymi specjalistycznymi o 21,7%, a w dziale „budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej” o 20,2%.

Budownictwo mieszkaniowe

W lutym br., w porównaniu z analogicznym miesiącem ub.r. wzrosła liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto (o 60,2%), na budowę których uzyskano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym (o 25,7%) oraz oddanych do użytkowania (o 3,9%).

Według wstępnych danych², w lutym br. **oddano do użytkowania** 456 mieszkań, tj. o 17 więcej niż przed rokiem (wzrost o 3,9%). W badanym miesiącu mieszkania do użytkowania przekazali: deweloperzy – 238 (52,2% ogółu oddanych mieszkań), inwestorzy indywidualni – 139 (30,5%), spółdzielnie mieszkaniowe – 50 (11,0%) oraz budownictwo społeczne czynszowe – 29 (6,4%). Przed rokiem udział tych form budownictwa wyniósł odpowiednio: 69,5%, 30,3%, w budownictwie spółdzielczym oraz społecznym czynszowym nie oddano żadnego mieszkania.

Mieszkania oddane do użytkowania w województwie warmińsko-mazurskim w lutym br. stanowiły 2,9% mieszkań oddanych do użytkowania w kraju.

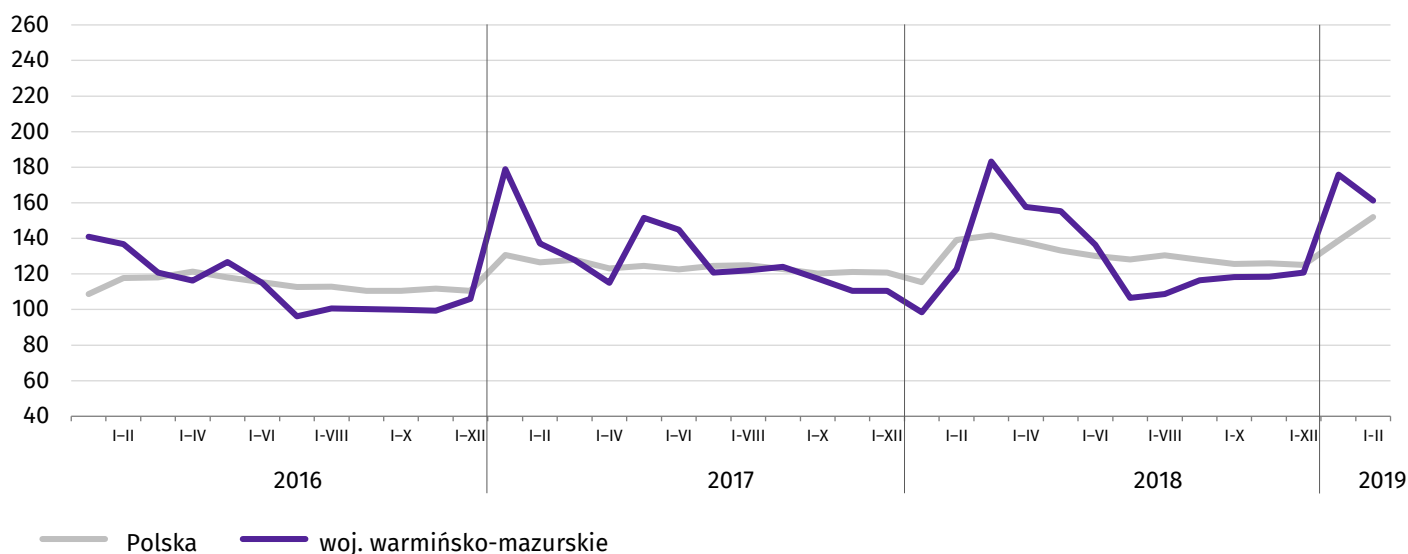
Tablica 11. Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w okresie styczeń–luty br.

Wyszczególnienie	Mieszkania oddane do użytkowania			Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–II 2018 = 100	
Ogółem	906	100,0	129,2	83,4
Indywidualne	287	31,7	91,7	144,4
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	523	57,7	135,1	56,5
Spółdzielcze	50	5,5	x	50,7
Komunalne	16	1,8	16-krotnie	34,8
Zakładowe	1	0,1	x	151,0
Spółeczne czynszowe	29	3,2	x	46,9

W okresie styczeń–luty 2019 r. w województwie oddano do użytkowania 906 mieszkań, tj. o 205 (o 29,2%) więcej niż w analogicznym okresie ub.r. **Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania** oddanego do użytkowania w tym czasie wyniosła 83,4 m² i była o 12,6 m² mniejsza niż przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego w okresie styczeń–luty 2018 r. Inwestorzy indywidualni oddali mieszkania o 2,5-krotnie większej przeciętnej powierzchni użytkowej niż deweloperzy. Były to jednak mieszkania o przeciętnej powierzchni użytkowej mniejszej niż w roku ubiegłym.

² Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

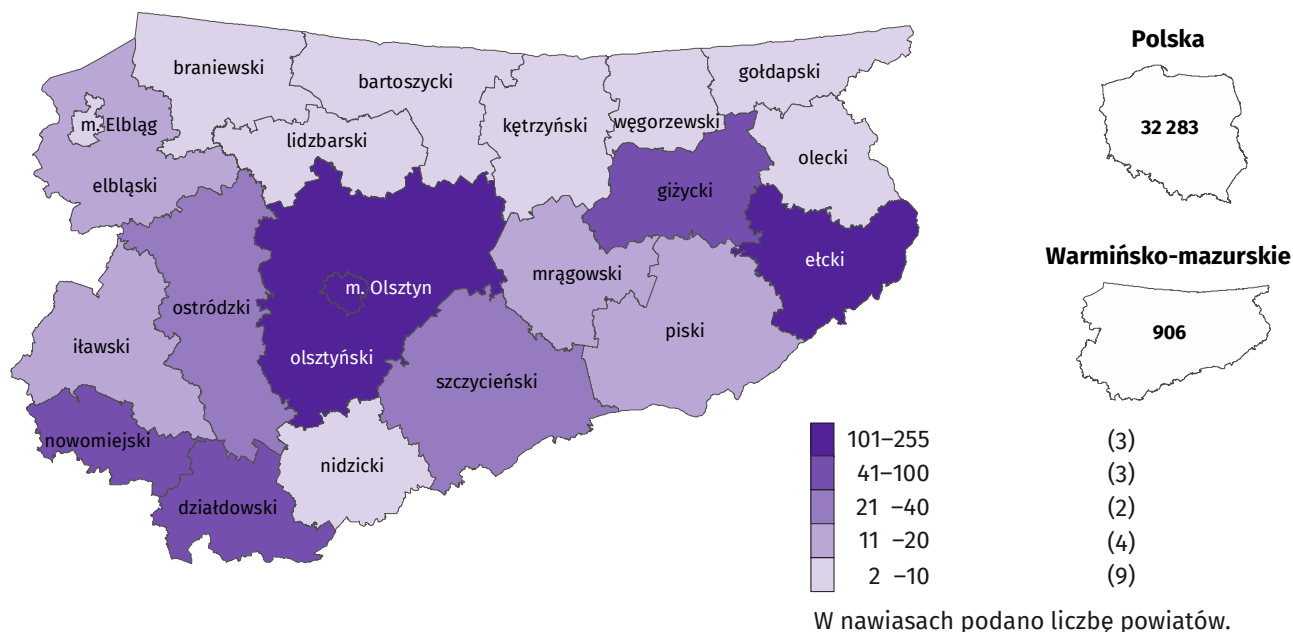
Wykres 12. Dynamika mieszkań oddanych do użytkowania
(analogiczny okres 2015 = 100)

Najwięcej mieszkań przekazano do użytkowania w powiecie olsztyńskim (255), Olsztynie (204) i powiecie etckim (120), najmniej w powiatach: kętrzyńskim i węgorzewskim (po 2), lidzbarskim i Elblągu (po 3).

Mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej powstały w Elblągu (193,3 m²), powiatach: nidzickim (182,5 m²), bartoszyckim (173,4 m²) i węgorzewskim (171,0 m²). Najmniejsze mieszkania (poniżej 70,0 m²) wybudowano w Olsztynie oraz powiatach giżyckim i nowomiejskim.

Mapa 2. Mieszkania oddane do użytkowania według powiatów w okresie styczeń–lutym 2019 r.

W lutym br. starostwa powiatowe wydały **pozwolenia na budowę lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym** 597 mieszkań, tj. o 122 (o 25,7%) więcej niż w lutym 2018 r. Z ogólnej liczby pozwoleń wydanych lub zgłoszeń dokonanych, 68,5% dotyczyło budujących mieszkania na sprzedaż lub wynajem, 31,3% inwestorów indywidualnych i 0,2% budownictwa zakładowego.

Tablica 12. Liczba mieszkań, na budowę których uzyskano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym i mieszkań, których budowę rozpoczęto w okresie styczeń–luty br.

Wyszczególnienie	Mieszkania, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-II 2018 = = 100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-II 2018 = = 100
Ogółem	1 257	100,0	106,4	460	100,0	88,5
Indywidualne	402	32,0	105,8	219	47,6	112,9
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	854	67,9	106,6	181	39,3	55,5
Komunalne	-	-	x	60	13,0	x
Zakładowe	1	0,1	x	-	-	x

W badanym miesiącu (w porównaniu z lutym 2018 r.) zwiększyła się liczba **mieszkań rozpoczętych** (o 60,2%, do 391). W lutym br. budowę mieszkań rozpoczęli deweloperzy (44,5% ogółu rozpoczętych mieszkań), inwestorzy indywidualni (40,2%) i budownictwo komunalne (15,3%).

W okresie styczeń–luty 2019 r. wśród mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym dominowali inwestorzy budujący mieszkania na sprzedaż lub wynajem, natomiast wśród mieszkań budowę których rozpoczęto inwestorzy indywidualni.

Rynek wewnętrzny

W lutym br. w stosunku do analogicznego miesiąca ub.r. wystąpił wzrost (w cenach bieżących) zarówno **sprzedaży detalicznej** (o 2,6%) jak i **hurtowej** (o 11,5%).

W porównaniu z lutym ub.r. największy wzrost sprzedaży detalicznej (zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe) odnotowano w grupach „meble, RTV, AGD” (o 64,7%) oraz „farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny” (o 25,4%). Spadek sprzedaży wystąpił m.in. w grupach „prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach” (o 29,3%), „żywność, napoje i wyroby tytoniowe” (o 4,3%).

Tablica 13. Dynamika i struktura sprzedaży detalicznej (w cenach bieżących)

Wyszczególnienie	II 2019	I–II 2019	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
Ogółem^a	102,6	102,3	100,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	103,5	100,4	22,7
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	101,5	103,3	12,1
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	95,7	96,8	27,8
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	125,4	133,7	5,8
Tekstylia, odzież, obuwie	101,0	95,1	6,6
Meble, RTV, AGD	164,7	151,2	6,4
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	70,7	73,7	3,9
Pozostałe	100,3	101,7	12,4

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

W porównaniu ze styczniem 2019 r. sprzedaż detaliczna zmniejszyła się o 0,3%. Spośród grup o znaczącym udziale w sprzedaży detalicznej województwa sprzedaż spadła w grupach „paliwa” (o 8,4%), „żywność, napoje i wyroby tytoniowe” (o 6,4%). W grupie „pojazdy samochodowe, motocykle, części” sprzedaż wzrosła o 11,6%.

W okresie styczeń–luty 2019 r. sprzedaż detaliczna była o 2,3% większa niż przed rokiem. Największy wzrost odnotowano w grupach: „meble, RTV, AGD” (o 51,2%), „farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny” (o 33,7%). Sprzedaż spadła m.in. w grupie „żywność, napoje i wyroby tytoniowe” (o 3,2%).

Sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych w lutym br. była większa o 18,7% niż przed rokiem i o 7,6% mniejsza w porównaniu ze styczniem 2019 r., a w przedsiębiorstwach hurtowych odpowiednio: wzrost o 6,4% i spadek o 5,5%.

W okresie styczeń–luty 2019 r. sprzedaż hurtowa wzrosła w przedsiębiorstwach handlowych (o 22,5%) i hurtowych (o 10,9%).

Wyniki finansowe przedsiębiorstw

W 2018 r. wyniki finansowe brutto i netto badanych przedsiębiorstw były niższe niż uzyskane rok wcześniej. W efekcie wolniejszego wzrostu przychodów z całokształtu działalności niż kosztów ich uzyskania, wzrósł wskaźnik poziomu kosztów. Mniej korzystne niż przed rokiem były również inne podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe.

Tablica 14. Przychody, koszty oraz wyniki finansowe podmiotów objętych badaniem

Wyszczególnienie	I-XII 2017	I-XII 2018
	w mln zł	
Przychody z całokształtu działalności	41 034,3	43 833,1
w tym przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	40 257,8	43 080,6
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności	39 153,1	42 164,8
w tym koszt własny sprzedanych produktów oraz wartość sprzedanych towarów i materiałów	38 508,3	41 470,6
Wynik na sprzedaży produktów, towarów i materiałów	1 749,6	1 610,0
Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	202,8	220,3
Wynik na operacjach finansowych	-71,2	-162,0
Wynik finansowy brutto	1 881,2	1 668,4
Wynik finansowy netto	1 616,4	1 391,9
zysk netto	1 768,9	1 624,1
strata netto	152,4	232,2

Przychody z całokształtu działalności w 2018 r. były o 6,8% wyższe niż w 2017 r., a koszty uzyskania tych przychodów zwiększyły się o 7,7%, co znalazło odzwierciedlenie w pogorszeniu się wskaźnika poziomu kosztów. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów oraz koszty tej działalności były wyższe niż przed rokiem – odpowiednio o 7,0% i o 7,7%. W ujęciu wartościowym największy wzrost przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów notowano w przetwórstwie przemysłowym i w handlu; naprawie pojazdów samochodowych.

Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów był o 8,0% niższy niż przed rokiem i wyniósł 1 610,0 mln zł. Wynik na pozostałej działalności operacyjnej poprawił się o 8,6% i osiągnął wartość 220,3 mln zł. Gorszy niż przed rokiem był natomiast wynik na operacjach finansowych (minus 162,0 mln zł, wobec minus 71,2 mln zł w 2017 r.), co było następstwem spadku przychodów finansowych (o 86,0 mln zł, tj. o 34,6%) przy jednoczesnym wzroście kosztów finansowych (o 4,8 mln zł, tj. o 1,5%).

Wynik finansowy brutto osiągnął wartość 1 668,4 mln zł i był niższy o 212,8 mln zł (tj. o 11,3%) od uzyskanego w 2017 r. Obciążenia wyniku finansowego brutto podatkiem dochodowym zwiększyły się w skali roku o 4,4% do 276,5 mln zł. Wzrosła relacja podatku dochodowego od osób prawnych i fizycznych do zysku brutto – z 13,0% do 14,5%. Wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 1 391,9 mln zł i był niższy o 224,5 mln zł (tj. o 13,9%) w porównaniu z uzyskanym rok wcześniej; zysk netto zmniejszył się o 8,2%, a strata netto zwiększyła się o 52,4%.

W omawianym okresie zysk netto wykazało 81,8% badanych przedsiębiorstw wobec 83,6% przed rokiem. Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej kwocie przychodów z całokształtu działalności zmniejszył się z 92,3% do 91,5%. W przetwórstwie przemysłowym zysk netto odnotowało 85,2% przedsiębiorstw (w 2017 r. – 86,7%), a udział uzyskanych przez nie przychodów w przychodach wszystkich podmiotów tej sekcji stanowił 92,5% (rok wcześniej 94,0%).

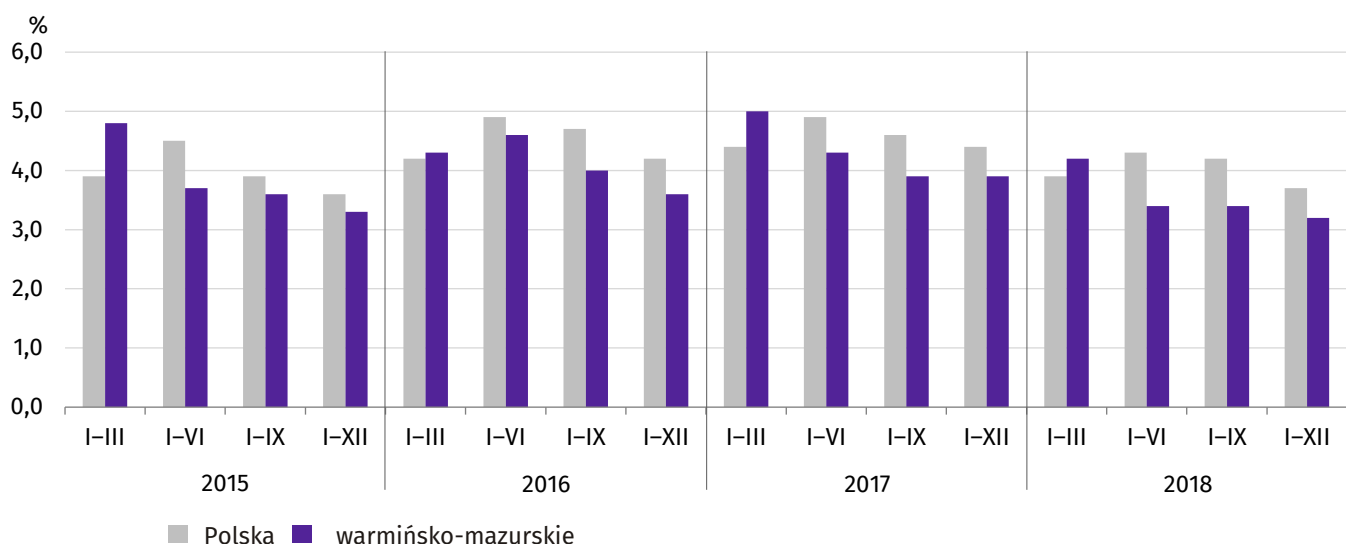
W badanych przedsiębiorstwach odnotowano pogorszenie podstawowych wskaźników ekonomiczno-finansowych, z wyjątkiem wskaźnika płynności finansowej I stopnia. W skali roku wskaźnik poziomu kosztów z całokształtu działalności pogorszył się o 0,8 p. proc. Wskaźnik rentowności sprzedaży produktów, towarów i materiałów obniżył się o 0,6 p. proc. Wskaźnik rentowności obrotu brutto obniżył się o 0,8 p. proc. i obrotu netto o 0,7 p. proc. Zwiększył się wskaźnik płynności finansowej I stopnia – o 0,1 p. proc. Wskaźnik płynności finansowej II stopnia obniżył się o 9,3 p. proc.

Tablica 15. Podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe podmiotów objętych badaniem

Wyszczególnienie	I–XII 2017	I–XII 2018
	w %	
Wskaźnik poziomu kosztów	95,4	96,2
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	4,3	3,7
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	4,6	3,8
Wskaźnik rentowności obrotu netto	3,9	3,2
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia	21,9	22,0
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia	99,1	89,8

Najbardziej opłacalne rodzaje działalności to budownictwo (wskaźnik rentowności obrotu netto 5,4%) i przetwórstwo przemysłowe (wskaźnik 3,8%). W porównaniu z 2017 r. poprawę rentowności obrotu netto odnotowano w 3 sekcjach, przy czym największy wzrost miał miejsce w informacji i komunikacji.

Wykres 13. Wskaźnik rentowności obrotu netto

Wartość aktywów obrotowych badanych przedsiębiorstw wyniosła na koniec grudnia 2018 r. 14 101,6 mln zł i była o 9,6% wyższa niż w końcu grudnia 2017 r., w tym zapasy wzrosły o 9,4%, należności krótkoterminowe o 5,0%, inwestycje krótkoterminowe o 20,5% i krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe o 31,3%. W rzeczowej strukturze aktywów obrotowych obniżył się udział zapasów (z 35,4% do 35,3%) i należności krótkoterminowych (z 47,4% do 45,4%), zwiększył się natomiast udział inwestycji krótkoterminowych (z 13,4% do 14,8%) i krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych (z 3,8% do 4,6%). W strukturze zapasów zmalał udział materiałów (z 33,6% do 32,9%) i produktów gotowych (z 21,7% do 20,7%), zwiększył się natomiast udział półproduktów i produktów w toku (z 17,3% do 17,4%) oraz towarów (z 26,0% do 27,6%).

Aktywa obrotowe finansowane były głównie zobowiązaniami krótkoterminowymi – relacja zobowiązań krótkoterminowych do aktywów obrotowych wyniosła 67,0% (rok wcześniej 61,4%).

Zobowiązania długo- i krótkoterminowe (bez funduszy specjalnych) w końcu grudnia 2018 r. wyniosły 12 860,1 mln zł i były o 10,2% wyższe niż przed rokiem. Zobowiązania długoterminowe stanowiły 26,5% ogółu zobowiązań (wobec 32,4% w grudniu 2017 r.). Wartość zobowiązań długoterminowych wyniosła 3 412,4 mln zł i była o 9,7% mniejsza niż rok wcześniej.

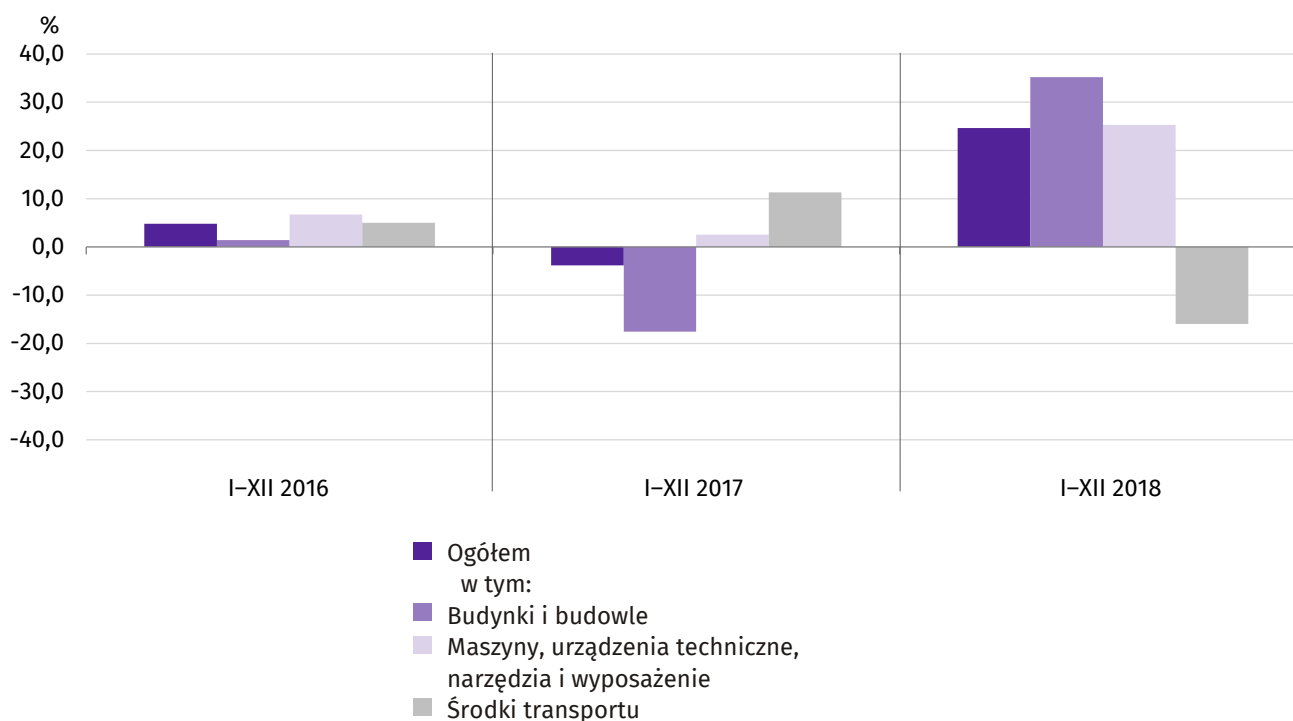
Zobowiązania krótkoterminowe badanych przedsiębiorstw wyniosły 9 447,7 mln zł i w skali roku były wyższe o 19,7%, w tym zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek o 47,2%, z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń o 11,9% oraz z tytułu dostaw i usług o 7,8%.

Nakłady inwestycyjne

Nakłady inwestycyjne zrealizowane w 2018 r. przez przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa warmińsko-mazurskiego osiągnęły wartość 1 793,5 mln zł i były (w cenach bieżących) o 24,7% wyższe niż w 2017 r.

Nakłady na budynki i budowle zwiększyły się o 35,2% i na zakupy zwiększyły się o 20,3%, przy czym nakłady na maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia i wyposażenie były wyższe o 25,3%, natomiast nakłady na środki transportu niższe o 15,9%. Udział zakupów w nakładach ogółem wyniósł 68,0% (przed rokiem 70,5%).

Wykres 14. Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące)
wzrost/spadek w stosunku do roku poprzedniego

Wzrost nakładów miał miejsce m.in. w informacji i komunikacji (o 132,5%) oraz w przetwórstwie przemysłowym (o 26,4%). Spadek nakładów odnotowano m.in. w transporcie i gospodarce magazynowej (o 58,5%) oraz w budownictwie (o 27,3%).

W 2018 r. inwestowały głównie przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego (na które przypadało 76,9% ogółu poniesionych nakładów). W strukturze nakładów według sekcji w porównaniu z 2017 r. zwiększył się udział nakładów poniesionych przez przedsiębiorstwa zajmujące się m.in. przetwórstwem przemysłowym (o 1,0 p. proc.),

natomiast zmniejszył się udział nakładów przedsiębiorstw prowadzących działalność w zakresie m.in. transportu i gospodarki magazynowej (o 2,7 p. proc.).

W 2018 r. rozpoczęto 495 inwestycji, tj. o 27,1% mniej niż rok wcześniej. Łączna wartość kosztorysowa inwestycji nowo rozpoczętych wyniosła 864,7 mln zł i była o 19,9% wyższa niż w 2017 r. Na ulepszenie (tj. przebudowę, rozbudowę, rekonstrukcję lub modernizację) istniejących środków trwałych przypadano 34,2% wartości kosztorysowej wszystkich inwestycji rozpoczętych (rok wcześniej 17,3%). W skali roku zwiększyła się wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych m.in. przez przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych i przetwórstwa przemysłowego.

Raport „**Koniunktura gospodarcza w województwie warmińsko-mazurskim w marcu 2019 r.**” ukaże się na stronie głównej Urzędu Statystycznego w Olsztynie olsztyn.stat.gov.pl w dniu 29 marca 2019 r.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2018 r. B – 2019 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^a (w tys. osób)	A	146,5	146,9	146,9	146,9	146,5	146,4	146,1	145,5	145,5	145,0	144,8	144,5
	B	147,7	148,2										
poprzedni miesiąc = 100	A	102,0	100,3	100,0	100,0	99,7	100,0	99,8	99,6	100,0	99,6	99,0	99,8
	B	102,2	100,3										
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	102,7	102,6	102,6	102,4	102,2	102,1	102,0	101,6	101,5	101,4	101,1	100,7
	B	100,9	100,9										
Bezrobotni zarejestrowani ^b (w tys. osób)	A	63,6	63,2	60,8	56,8	53,6	50,9	50,3	50,1	50,3	50,7	51,7	53,1
	B	56,5	56,4										
Stopa bezrobocia ^{bc} (w %)	A	12,2	12,1	11,7	11,0	10,5	10,0	9,9	9,9	9,9	9,9	10,1	10,4
	B	10,9	10,8										
Oferty pracy (zgłoszone w ciągu miesiąca)	A	4 534	5 892	7 019	6 887	6 089	4 650	4 179	4 635	4 556	4 784	3 184	3 731
	B	4 123	4 907										

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; dane uwzględniają zmiany organizacyjne w jednostkach objętych badaniem. b Stan w końcu okresu. c Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2018 r. B – 2019 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy ^a	A	24	16	15	14	12	14	15	14	14	17	19	20
	B	19	15										
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw ^b (w zł)	A	3 852,86	3 663,69	3 798,06	3 968,20	3 840,81	3 842,69	3 954,52	3 924,15	3 904,84	4 010,54	3 982,46	4 187,82
	B	4 084,87	3 894,27										
poprzedni miesiąc = 100	A	97,6	95,1	103,7	104,5	96,8	100,0	102,9	99,2	99,5	102,7	99,3	105,2
	B	97,5	95,3										
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	106,7	105,9	104,7	111,4	105,9	105,6	106,9	106,6	105,2	107,2	106,2	106,1
	B	106,0	106,3										
Wskaźnik cen:													
towarów i usług konsumpcyjnych ^c :													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	.	.	101,3	.	.	101,6	.	.	101,8	.	.	101,3
	B	.	.										

a Stan w końcu okresu. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; dane uwzględniają zmiany organizacyjne w jednostkach objętych badaniem. c W kwartale.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2018 r. B – 2019 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wskaźnik cen (dok.):													
skupu ziarna zbóż:													
poprzedni miesiąc = 100	A	98,8	102,9	99,4	98,6	102,4	101,5	99,6	107,7	108,4	99,1	101,4	101,0
	B	100,6	102,7										
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	99,6	101,8	97,1	96,3	96,0	96,6	96,5	118,8	128,7	122,9	122,0	122,3
	B	124,6	124,3										
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt):													
poprzedni miesiąc = 100	A	101,2	97,5	99,3	100,9	101,4	96,4	100,9	95,6	101,6	98,8	101,1	105,1
	B	98,4	95,3										
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	107,0	102,4	104,6	105,5	105,4	103,8	104,1	97,8	101,0	97,5	98,0	99,5
	B	96,8	94,6										
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:													
poprzedni miesiąc = 100	A	91,8	102,9	105,2	97,4	98,7	106,0	100,8	102,2	96,0	92,7	97,3	101,6
	B	95,5	101,0										

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2018 r. B – 2019 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	86,4	91,8	91,7	81,9	79,5	82,9	86,7	87,6	86,7	88,0	87,8	91,7
	B	95,5	93,7										
Relacje cen skupu ^a żywca wieprzowego do cen targowiskowych jęczmienia	A	5,6	5,9	6,3	6,2	5,9	5,7	5,7	6,7	5,5	5,4	4,9	5,1
	B	x	4,2										
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (w cenach stałych):													
poprzedni miesiąc = 100	A	101,9	96,4	111,6	93,7	100,6	97,0	101,2	98,9	102,6	111,3	99,5	85,9*
	B	109,8*	98,3										
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	107,3	107,0	100,0	108,0	102,6	98,8	104,5	102,8	98,9	105,2	105,5	97,7*
	B	105,2*	107,3										
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących)													
poprzedni miesiąc = 100	A	34,7	148,1	110,6	118,5	111,4	101,0	116,9	80,1	111,6	80,8	105,3	154,2
	B	39,3	97,7										
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	109,9	181,2	120,7	151,2	188,1	152,1	138,7	105,4	108,7	110,6	110,4	104,1
	B	117,8	77,7										

a Ceny bieżące bez VAT. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. * Dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2018 r. B – 2019 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	A	262	701	1 476	1 783	2 124	2 315	2 521*	2 903*	3 489*	4 212*	4 690*	5 202*
	B	450	906										
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	57,5	91,2	139,4	134,3	103,2	94,2	88,8*	89,5*	94,2*	100,0*	106,8*	108,8
	B	171,8	129,2										
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	A	73,5	96,4	117,9	98,8	106,7	101,0	104,7	99,2	94,2	102,2	103,4	106,1
	B	74,6	99,7										
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	105,9	107,0	103,9	101,9	102,6	100,2	104,3	100,1	97,9	101,6	102,1	97,7
	B	99,1	102,6										
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^b :													
brutto ^c (w %)	A	.	.	5,3	.	.	4,4	.	.	4,1	.	.	3,8
	B	.	.										

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane są prezentowane narastająco. c Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. * Dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2018 r. B – 2019 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
netto ^a (w %)	A	.	.	4,2	.	.	3,4	.	.	3,4	.	.	3,2
	B	.	.										
Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw ^b (w mln zł; ceny bieżące)	A	.	.	237,3	.	.	591,2	.	.	1 040,2	.	.	1 793,5
	B	.	.										
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)	A	x	x	87,9	x	x	99,0	x	x	108,3	x	x	124,7
	B	x	x										
Podmioty gospodarki narodowej ^c w rejestrze REGON (stan w końcu okresu)	A	125 271	125 209	125 427	125 805	126 443	127 093	125 003	125 674	126 114	126 572	126 932	127 120
	B	127 345	127 720										
w tym spółki handlowe	A	9 270	9 314	9 344	9 384	9 422	9 468	7 819	7 859	7 871	7 907	7 955	7 984
	B	8 031	8 072										
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	1 100	1 103	1 105	1 112	1 112	1 113	776	781	777	766	765	763
	B	759	757										

a Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane są prezentowane narastająco. c Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

Opracowanie merytoryczne

Urząd Statystyczny w Olsztynie

ul. Tadeusza Kościuszki 78/82

10-555 Olsztyn

Kontakt:

tel: 89 524 36 66

faks: 89 524 36 67

e-mail:

SekretariatUSOLS@stat.gov.pl

olsztyn.stat.gov.pl

[@Olsztyn_STAT](https://twitter.com/Olsztyn_STAT)

[@GlownyUrzedStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzedStatystyczny)

Powiązane opracowania

<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/inne-opracowania/informacje-o-sytuacji-spoeczno-gospodarczej/sytuacja-spoeczno-gospodarcza-kraju-w-lutym-2019-r-,1,82.html>

Temat dostępny w bazach danych

<https://bd.stat.gov.pl/BDL/start>

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

<http://stat.gov.pl/metainformacje/sownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/>